

Proiectarea Algoritmilor

Curs 5 – Introducere în grafuri

Bibliografie

- Giumale – Introducere în Analiza Algoritmilor cap 5 și 5.1
- Cormen – Introducere în Algoritmi cap Algoritmi elementari de grafuri (23) – Reprezentări + Căutări
- http://www.h3c.com/portal/res/200706/01/20070601_108959_image001_201240_57_0.gif
- <http://ashitani.jp/gv/>
- <http://www.graphviz.org>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/PageRank>

Plan curs

- Introducere
- Modalități de reprezentare
- Exemple de probleme practice
- Algoritmi de parcurgere
 - BFS
 - DFS

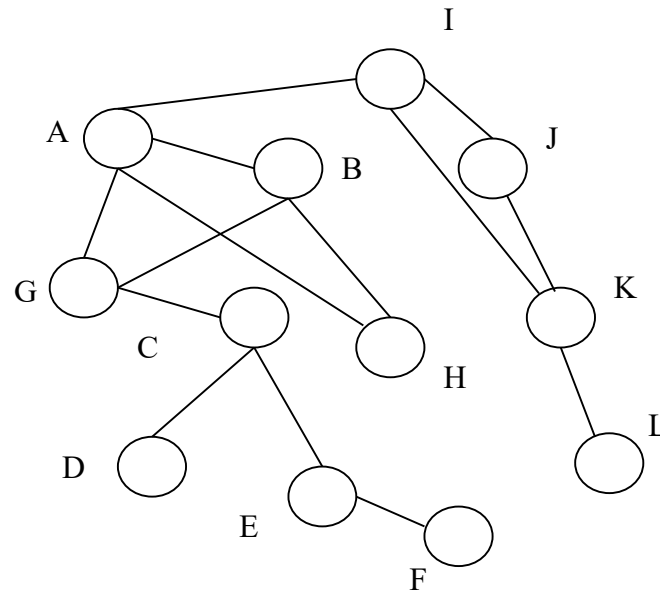
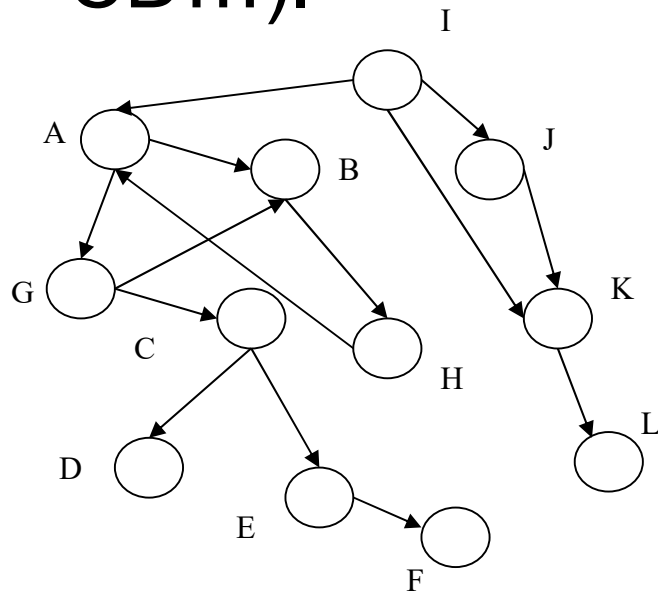
Introducere

- Circa 6 cursuri în care sunt prezentați algoritmi cei mai importanți pentru prelucrarea grafurilor:
 - Parcurgere
 - Sortare topologică
 - Componente tare conexe
 - Puncte de articulație
 - Punți
 - Arbori minimi de acoperire
 - Drumuri de cost minim
 - Fluxuri maxime
- Încercăm să legăm algoritmi de aplicații cât mai practice.

Tipuri de grafuri

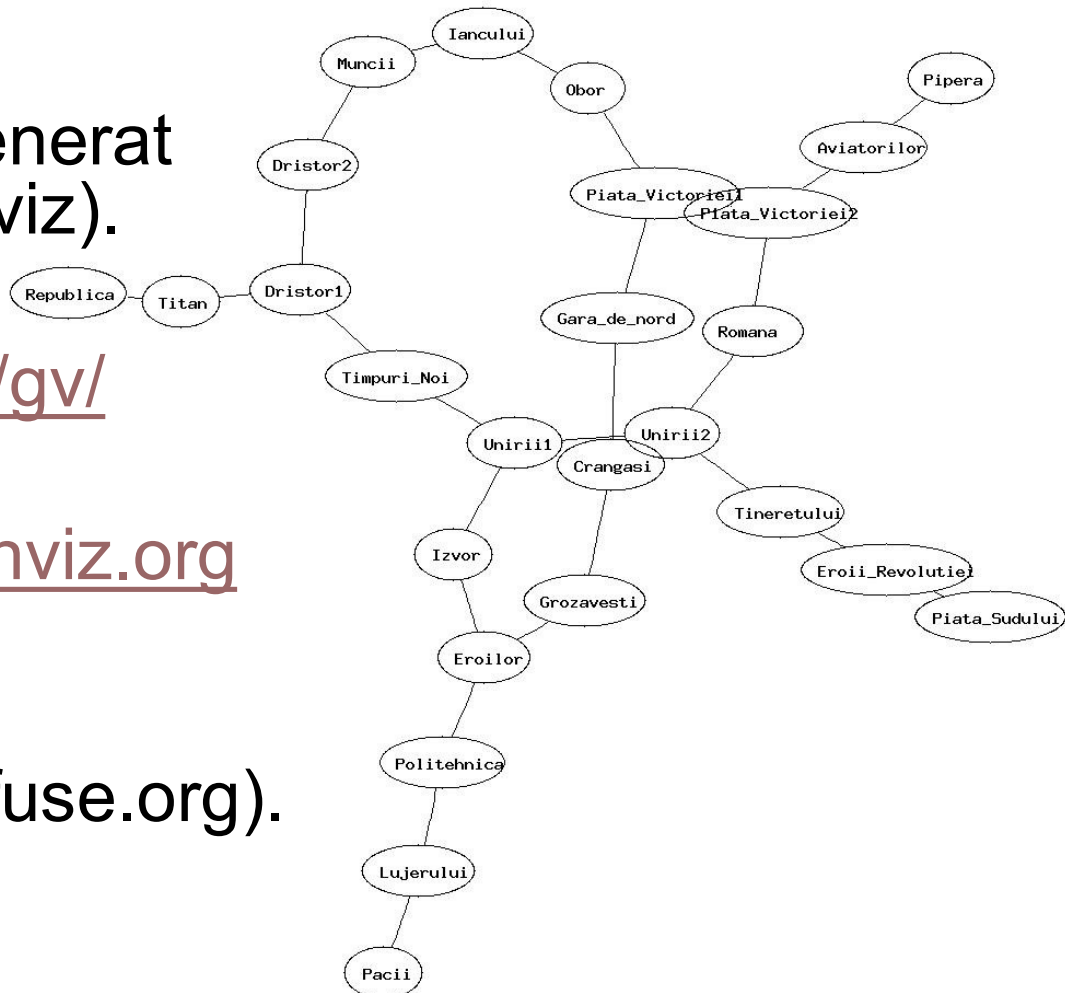
- **Orientate**: noduri (A-L) + **arce** (AB, BC, CD...).

- **Neorientate**: noduri (A-L) + **muchii** (AB, BC, CD...).

Exemplu graf neorientat

- Exemplu graf generat cu neato (graphviz).
- <http://ashitani.jp/gv/>
- <http://www.graphviz.org>
- Biblioteci pentru vizualizare (Prefuse.org).

Modalități de descriere ale grafurilor

- **Reprezentare în memorie:**
 - Liste de adiacență;
 - Matrice de adiacență.
- **Reprezentarea datelor de intrare:**
 - Tupluri (sursă, destinație);
 - Întâlnite mai ales în descrierile folosind baze de date.
 - Limbaje specializate (ex: dot, GraphML, rdf).

Formate de reprezentare

- Listă adiacență :

- Eroilor: Politehnica, Grozăvești, Izvor
- Muncii: Dristor2, Iancului...

- Matrice adiacență:

	Unirii2	Tineretului	Romană	...
Unirii2	-	1	1	
Tineretului	1	-		
Romană	1		-	
...				

- Tupluri:

- (Dristor1; Dristor2)
- (Eroilor; Grozăvești)
- ...

- Dot:

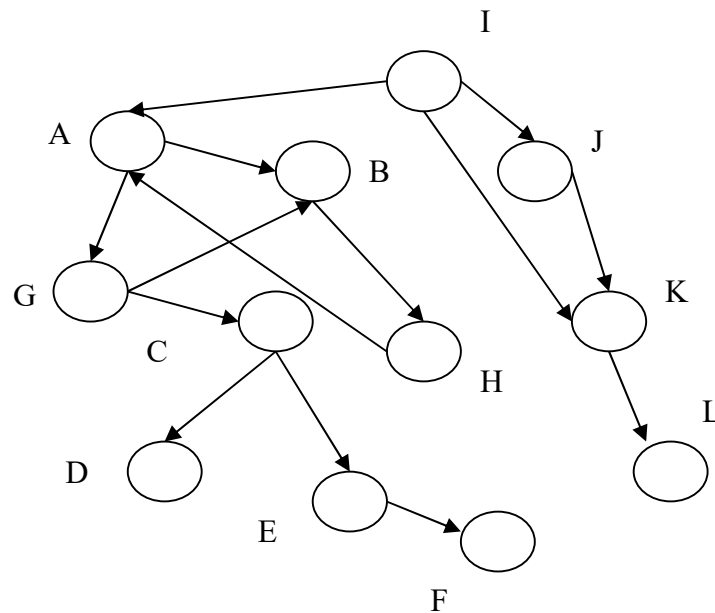
- graph G {node;
- Dristor2--Muncii--Iancului—Obor;
- Piata_Victoriei1--Gara_de_nord--Crangasi--Grozavesti--Eroilor;
- Pacii--Lujerului--Politehnica--Eroilor;
- Republica--Titan--Dristor1--Timpuri_Noi--Unirii1--Izvor--Eroilor;
- Dristor1--Dristor2;
- Unirii1--Unirii2;
- Piata_Victoriei1--Piata_Victoriei2;
- Piata_Sudului--Eroii_Revolutiei--Tineretului--Unirii2--Romana--Piata_Victoriei2--Aviatorilor--Pipera;
- }

Formate de reprezentare - GraphML

- GraphML

- `<graphml xmlns="http://graphml.graphdrawing.org/xmlns">`
- `<graph edgedefault="undirected">`
- `<!-- data schema -->`
- `<key id="name" for="node" attr.name="name" attr.type="string"/>`
- `<key id="gender" for="node" attr.name="gender" attr.type="string"/>`
- `<!-- nodes -->`
- `<node id="1">`
- `<data key="name">Jeff</data>`
- `<data key="gender">M</data>`
- `</node>`
- `<node id="2">`
- `<data key="name">Ed</data>`
- `<data key="gender">M</data>`
- `</node>`
- `<edge source="1" target="2"></edge>`
- `</graph>`
- `</graphml>`

Matrice de adiacență

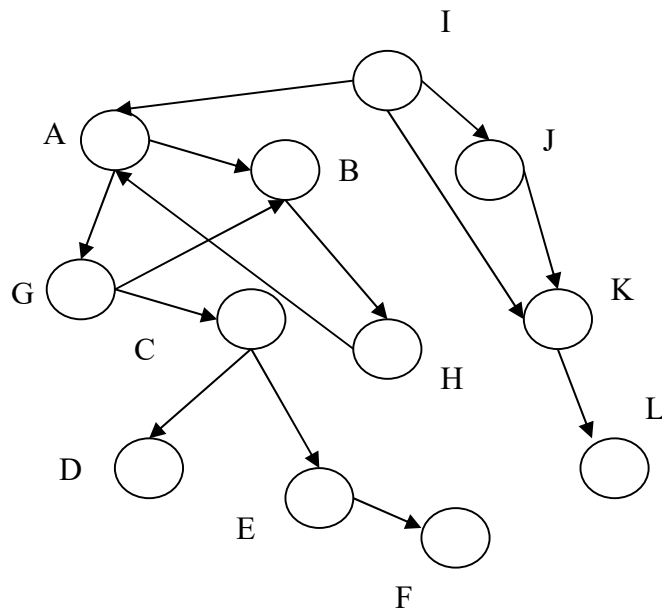

Cum se determină matricea de adiacență?

Matrice de adiacență

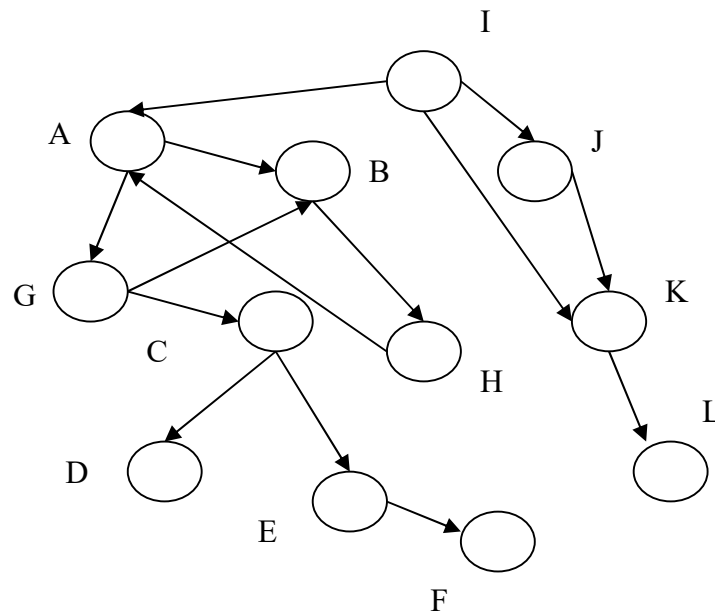
Matricea este rară?

- G – rar
- G – dens

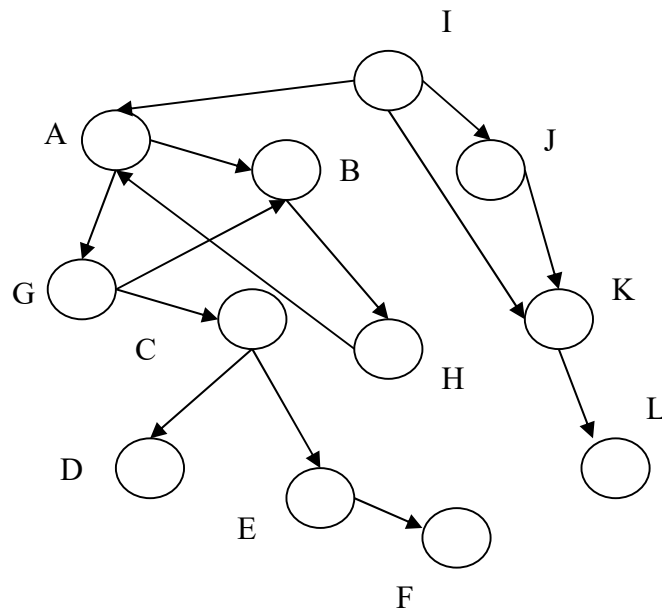
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
A		1					1					
B								1				
C				1	1							
D												
E						1						
F												
G		1	1									
H	1											
I	1									1	1	
J											1	
K												1
L												

Vector de adiacență

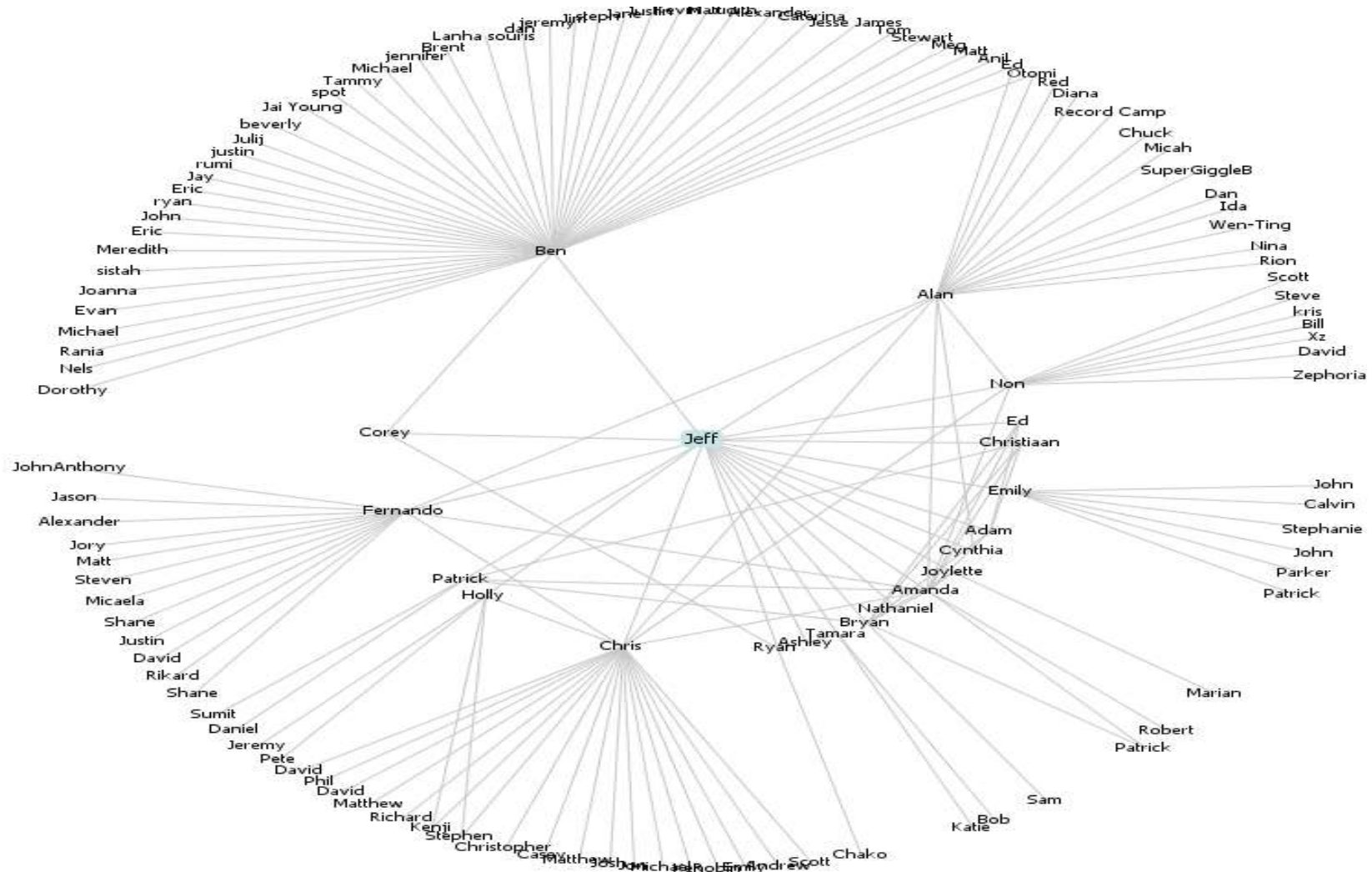
Cum se determină vectorul de adiacență?

Vector de adiacență

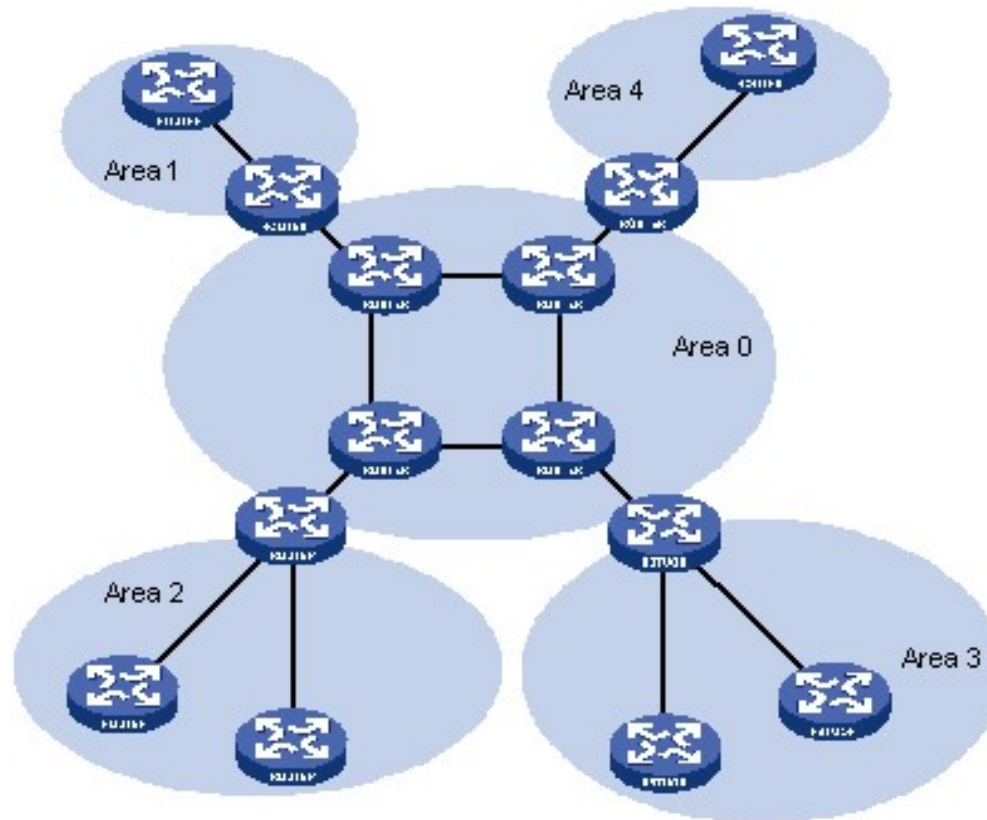

A	B	G	
B	H		
C	D	E	
D			
E	F		
F			
G	B	C	
H	A		
I	A	J	K
J	K		
K	L		
L			

Utilizări practice - Rețele sociale

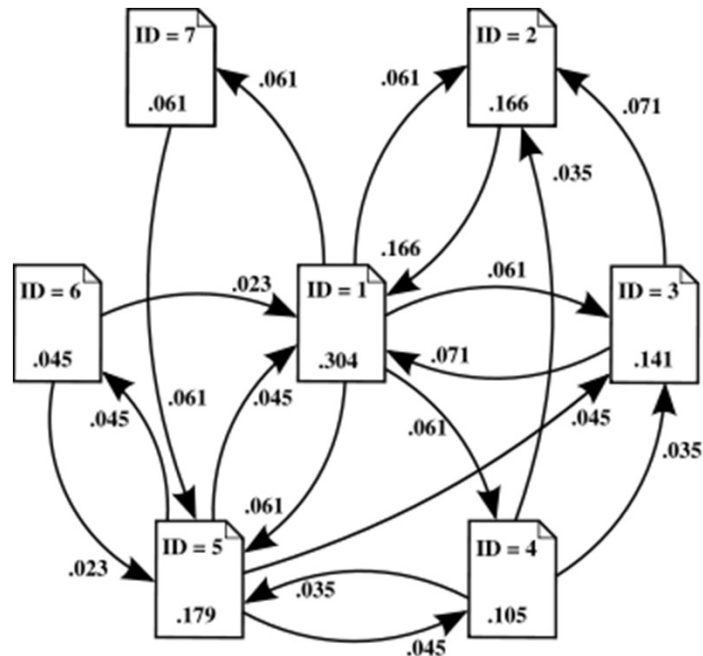

Utilizări practice – Rețele de calculatoare

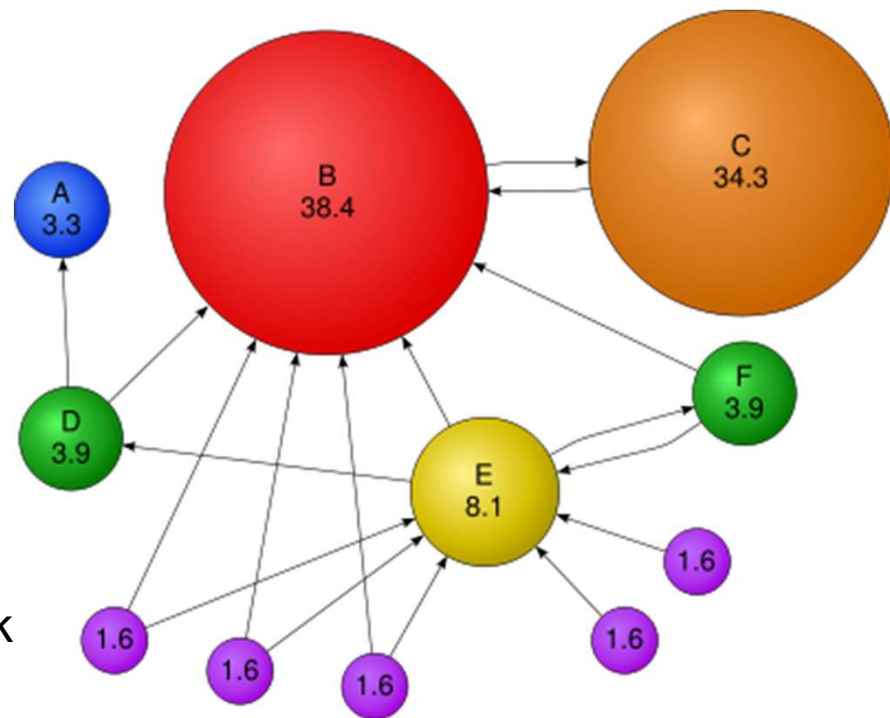

http://www.h3c.com/portal/res/200706/01/20070601_108959_image001_201240_57_0.gif

Utilizări practice - Web

<http://en.wikipedia.org/wiki/PageRank>

Utilizări practice

- Hărți, rețele (calculatoare, instalații, etc.), rețele sociale, analiza fluxurilor (semaforizare, proiectarea dimensiunii țevelor de apă).
- Exemple simple:
 - Cel mai scurt drum între punctele A și B pe o hartă.
 - Radialitate – în rețele sociale: gradul în care rețeaua socială a unui individ se întinde în rețeaua globală pentru a schimba date și influență.
 - Page Rank (Google).

Algoritmi de parcurgere – Notatii (1)

- $G = (V, E)$;
- V – mulțimea de **noduri**;
- E – mulțimea de **muchii / arce**;
- (u, v) – arcul / muchia u, v ;
- $u..v$ – drum de la u la v ; dacă există **mai multe variante** notăm $u..x..v$, $u..y..v$;
- $R(u)$ - **reachable**(u) = mulțimea nodurilor ce pot fi atinse pe căi ce pleacă din u ;

Algoritmi de parcurgere – Notatii (2)

- $\text{succs}(u)$ – mulțimea **succesorilor** lui u (graf **orientat**) sau mulțimea nodurilor **adiacente** lui u (graf **neorientat**);
- $c(u)$ – **culoarea nodului** – specifică **starea nodului la un anumit moment al parcurgerii**:
 - **Alb** – nedescoperit;
 - **Gri** – descoperit, în curs de prelucrare;
 - **Negru** – descoperit și terminat (cu semnificații diferite pentru BFS și DFS).
- $p(u)$ ($\pi(u)$) – “**părintele lui u** ” – identificator al nodului din care s-a ajuns în nodul u prima oară.

Parcurgere în lățime (BFS)

- Nod de start (sursă): s .
- Determină numărul minim de arce / muchii între s și $\forall u \in V$ = numărul de pași între sursă și orice alt nod din graf (acesta este cel mai scurt drum în condițiile în care nu există o funcție de cost asociată grafului).
- $\delta(s,u)$ – costul optim al $s..u$; $\delta(s,u) = \infty \Leftrightarrow u \notin R(s)$.
- $\text{Dist}(s,u)$ – costul drumului descoperit $s..u$.
- Ex: Politehnica \rightarrow restul stațiilor de autobuz (de câte bilete am nevoie?)

BFS – Structura de date

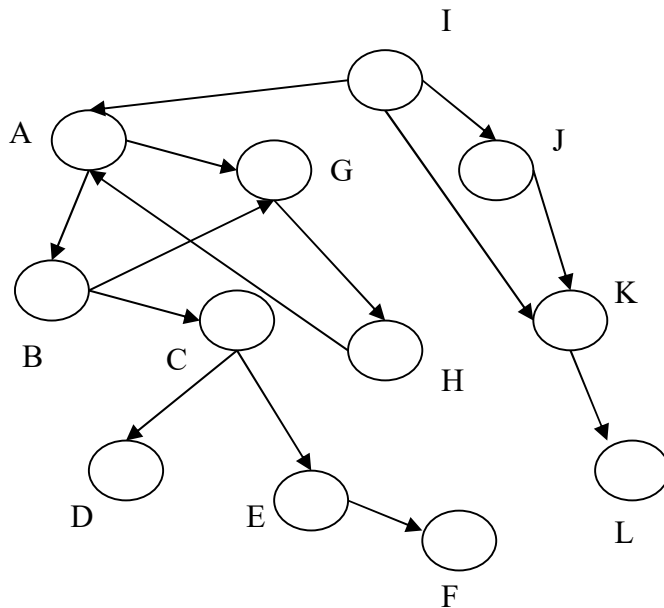
- Folosește o **coadă (FIFO)** pentru a reține nodurile ce trebuie prelucrate.
- Pentru fiecare nod se rețin:
 - **Părintele** – $\pi(u)$ ($p(u)$);
 - **Dist(s,u)** – distanța până la nodul sursă;
 - **Culoarea nodului.**

BFS – Algoritm

- BFS(s,G)
 - **Pentru fiecare** nod u ($u \in V$)
 - $p(u) = \text{null}$; $\text{dist}(s,u) = \text{inf}$; $c(u) = \text{alb}$; // inițializări
 - $Q = ()$; // se folosește o coadă în care reținem nodurile de prelucrat
 - $\text{dist}(s,s) = 0$; // actualizări: distanța de la sursă până la sursă este 0
 - $Q \leftarrow Q + s$; // adăugăm sursa în coadă → începem prelucrarea lui s
 - $c(s) = \text{gri}$; // și atunci culoarea lui devine gri
 - **Cât timp** (!empty(Q)) // cât timp mai am noduri de prelucrat
 - $u = \text{top}(Q)$; // se determină nodul din vârful cozii
 - **Pentru fiecare** nod v ($v \in \text{succs}(u)$) // pentru toți vecinii
 - Dacă $c(v)$ este alb // nodul nu a mai fost găsit, nu e în coadă
 - Atunci { $\text{dist}(s,v) = \text{dist}(s,u) + 1$; $p(v) = u$; $c(v) = \text{gri}$; $Q \leftarrow Q + v$; }
// actualizăm structura date
 - $c(u) = \text{negru}$; // am terminat de prelucrat nodul curent
 - $Q \leftarrow Q - u$; // nodul este eliminat din coadă

BFS – Exemplu

Sursa = A

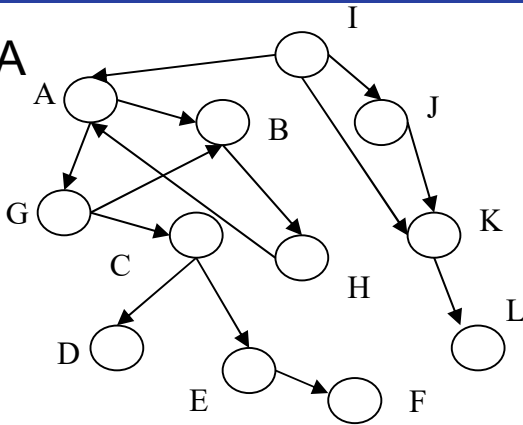

• BFS(s,G)

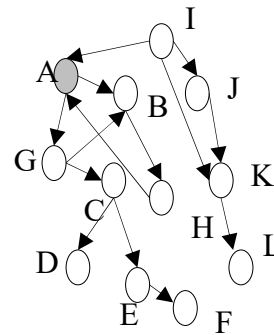
- **Pentru fiecare** nod u ($u \in V$)
 - $p(u) = \text{null}$; $\text{dist}(s,u) = \text{inf}$; $c(u) = \text{alb}$; // inițializări
- $Q = ()$; // se folosește o coadă pentru nodurile de prelucrat
- $\text{dist}(s,s) = 0$; // actualizări: distanța de la s la s e 0
- $Q \leftarrow Q + s$; // adăugăm sursa în coadă \rightarrow începem cu s
- $c(s) = \text{gri}$; // și atunci culoarea lui devine gri
- **Cât timp** ($! \text{empty}(Q)$) // cât timp am noduri de prelucrat
 - $u = \text{top}(Q)$; // se determină nodul din vârful cozii
 - **Pentru fiecare** nod v ($v \in \text{succs}(u)$) // pentru toți vecinii
 - Dacă $c(v)$ este alb // nodul nu a mai fost găsit, nu e în Q
Atunci { $\text{dist}(s,v) = \text{dist}(s,u) + 1$; $p(v) = u$; $c(v) = \text{gri}$;
 $Q \leftarrow Q + v$; } // actualizăm structura date
 - $c(u) = \text{negru}$; // am terminat de prelucrat nodul curent
 - $Q \leftarrow Q - u$; // nodul este eliminat din coadă

BFS – Evoluția explorării

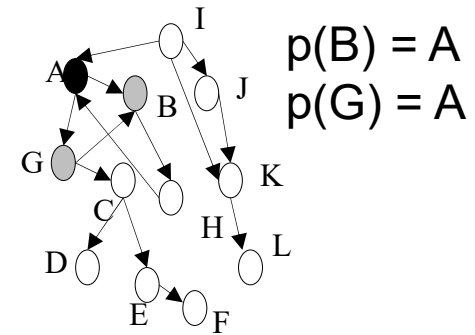
Sursa = A

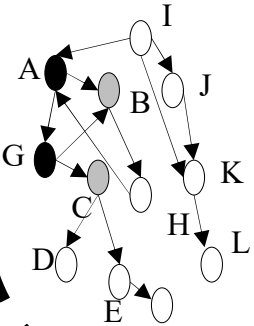
$Q = A$; $d(A) = 0$
 $p(A) = \text{null}$

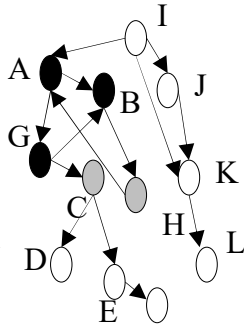
$Q = G, B$
 $d(B) = d(G) = 1$

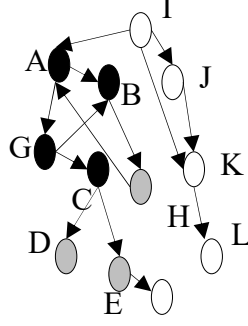
$Q = B, C$
 $d(C) = 2$

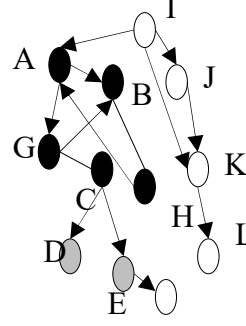
$Q = C, H$
 $d(H) = 2$

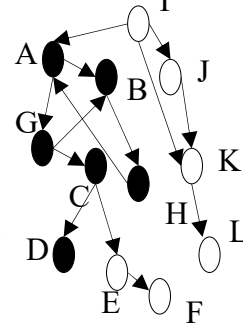
$Q = H, D, E$
 $d(D) = d(E) = 3$

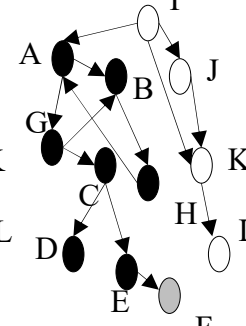
$Q = D, E$

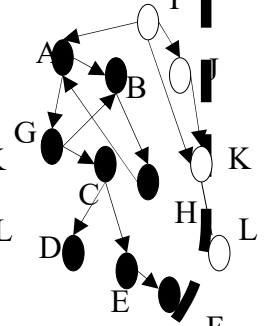
$Q = E$

$Q = F$
 $d(F) = 4$

$Q = \emptyset$

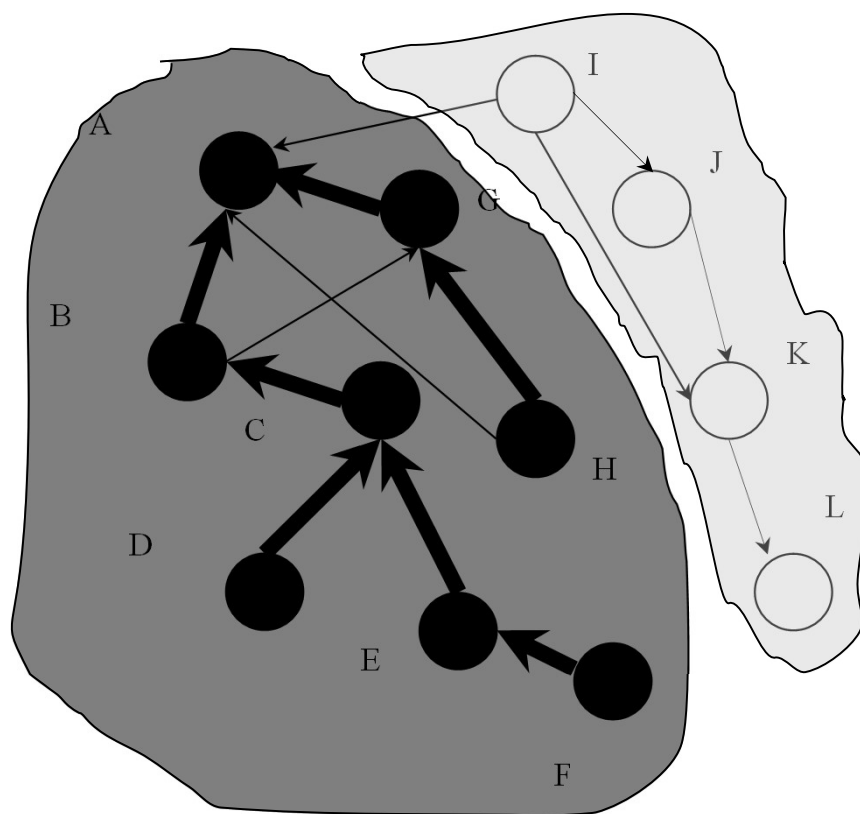
$p(C) = G$

$p(H) = B$

$p(D) = p(E) = C$

$p(F) = E$

BFS – Zona de explorare

BFS – Proprietăți (I)

- **Lema 5.1.** În cursul execuției $\text{BFS}(s, G)$ $v \in Q \Leftrightarrow v \in R(s)$.
 - $\rightarrow v \in Q \rightarrow v \in R(s)$: Q conține exclusiv noduri din $R(s)$ (BFS parcurge toate nodurile ce pot fi atinse din s);
 - Caz de bază: $s \in R(s)$ **Adevărat**
 - Pas inducție: Q' conține doar noduri din $R(s) \rightarrow Q \leftarrow Q' + v$ conține doar noduri din $R(s)$ ($v \in R(s)$)
 - Dacă $u = \text{top}(Q') \rightarrow u \in R(s) \rightarrow v \in \text{succs}(u) \rightarrow (u, v) \in E \rightarrow v \in R(s)$
 - \leftarrow toate nodurile ce pot fi atinse din s vor fi introduse cândva în coadă. (drum $s = v_0 v_1 \dots v_p = v$)
 - **Dem prin inducție!** $P(i) = \forall i \in 0..p$, se execută $Q \leftarrow Q + v_i$
 - Caz de bază: $i = 0$, se execută $Q \leftarrow Q + s$ **Adevărat**
 - Pas inducție: $P(i)$ Adevărat $\rightarrow P(i+1)$ Adevărat
 - Conform ipotezei inductive, la un moment dat avem $Q \leftarrow Q + v_i \rightarrow$ cândva, $v_i = \text{top}(Q) \rightarrow$ dacă $c(v_{i+1}) = \text{alb}$, atunci este introdus în Q ($Q \leftarrow Q + v_{i+1}$). Altfel, $c(v_{i+1}) \neq \text{alb} \rightarrow v_{i+1}$ este/a fost deja în coadă pt. că un nod își schimbă culoarea numai la inserție.

BFS – Proprietăți (II)

Lema 5.2. $\forall (u,v) \in E, \delta(s,v) \leq \delta(s,u) + 1$

- $\delta(s,v) \leq \delta(s,u) + 1$ este egalitate când v este descoperit din u ; $<$ când v deja a fost descoperit înainte să se ajungă în u .
- **Dem prin reducere prin absurd!** Pp. $\delta(s,v) > \delta(s,u) + 1 \rightarrow \delta(s,u) + 1$ este costul unui drum optim.

• **Lema 5.3.** La terminarea BFS(s,G) există proprietatea $\text{dist}(s,u) \geq \delta(s,u)$.

• **Dem prin inducție folosind Lema 5.1 și Lema 5.2!**

- Caz de bază: $\text{dist}(s,s) = 0 = \delta(s,s)$ **Adevărat**
- Pas inducție: pt. \forall nod din Q' : $\text{dist}(s,u) \geq \delta(s,u)$.
 - Cum $\text{dist}(s,v) = \text{dist}(s,u) + 1$ și $\text{dist}(s,u) \geq \delta(s,u) \rightarrow \text{dist}(s,v) \geq \delta(s,u) + 1 \geq \delta(s,v)$
- Conf. Lema 5.1, $v \in Q \iff v \in R(s)$ și $\text{dist}(s,u) \geq \delta(s,u)$.
- Dacă $v \notin R(s)$, $\text{dist}(s,v) = \delta(s,v) = \infty$

BFS – Proprietăți (III)

- **Lema 5.4.** După orice execuție a ciclului principal al BFS, Q conține v_1, v_2, \dots, v_p ai:
 - $\text{Prop}(Q) = \text{dist}(s, v_1) \leq \text{dist}(s, v_2) \leq \dots \leq \text{dist}(s, v_p) \leq \text{dist}(s, v_1) + 1$
 - \Rightarrow la un moment dat în coadă sunt elemente de pe același nivel din arborele generat de BFS (sau maxim 1 nivel diferență).
 - Dem prin inducție după numărul de elemente din Q ! (demonstrăm invarianța $\text{Prop}(Q)$ la inserare și eliminare de elemente în/din Q .)
 - Fie $u = v_1 = \text{top}(Q)$
 - **Insertie:** fie v succ lui u și $\text{cul}(v) = \text{alb} \rightarrow$ coada devine: $v_1, v_2, \dots, v_p, v_{p+1} = v$. $\text{dist}(s, v) = \text{dist}(s, v_1) + 1 \rightarrow \text{dist}(s, v_1) \leq \text{dist}(s, v_2) \leq \dots \leq \text{dist}(s, v_p) \leq \text{dist}(s, v_{p+1}) \leq \text{dist}(s, v_1) + 1$
 - **Eliminare:** $\text{dist}(s, v_1) \leq \text{dist}(s, v_2) \rightarrow \text{dist}(s, v_1) + 1 \leq \text{dist}(s, v_2) + 1 \rightarrow$ coada devine: $v_2, \dots, v_p, \rightarrow \text{dist}(s, v_2) \leq \dots \leq \text{dist}(s, v_p) \leq \text{dist}(s, v_1) + 1 \leq \text{dist}(s, v_2) + 1$
 - Cum relația este respectată, înseamnă că $\text{Prop}(Q)$ este adevărată.

BFS – Proprietăți (IV)

- Corolar

- $d(u)$ = momentul în care nodul u este inserat în coada Q . Atunci:

$$d(u) < d(v) \Rightarrow \text{dist}(s,u) \leq \text{dist}(s,v).$$

- Teorema 5.1. BFS este corect și după terminare $\delta(s,u) = \text{dist}(s,u)$, $\forall u$ din V .

- Utilizăm notația $V_k = \{ u \in V \mid \delta(s,u) = k \}$
- Dem prin inducție $P(k) = \{ u \in V_k \mid \delta(s,u) = \text{dist}(s,u) \ \&\& \ (k > 0 \Rightarrow \pi(u) \in V_{k-1}) \ \&\& \ (k = 0 \Rightarrow \pi(u) = \text{null}) \}$
- Caz de bază: $k = 0$, $V_0 = \{s\}$, $\delta(s,s) = \text{dist}(s,s) = 0$ și $\pi(s) = \text{null}$ **Adevărat**

BFS – Proprietăți (V)

Pas de inducție: $k > 0$, $P(k)$ adevărat $\rightarrow P(k+1)$ adevărat

- Alegem la întâmplare un nod $v \in V_{k+1} \rightarrow \delta(s,v) = k+1$ și fie $u \in V_k$ predecesorul lui v pe drumul cel mai scurt $s..v$.
- Caz 1: u este descoperit după v
 - $\text{dist}(s,v) \leq \text{dist}(s,u)$ (Corolar 5.1) iar $\text{dist}(s,u) = \delta(s,u) \rightarrow \text{dist}(s,v) \leq k$
 - $\text{dist}(s,v) \geq \delta(s,v) = k+1$ (Lema 5.3)
- Caz 2: u este descoperit înainte de v și v e descoperit pe arcul (u,v)
 - $\text{dist}(s,v) = \text{dist}(s,u) + 1$ și $\pi(v) = u$, $u \in V_k \rightarrow P(k+1)$ este **adevărat**
- Caz 3: u este descoperit înainte de v și v NU e descoperit pe arcul (u,v) . Fie $z \neq u$, a.î. v e descoperit pe arcul (z,v)
 - a) $d(u) < d(z) < d(v) \rightarrow \text{cul}(v) = \text{alb la } d(u) \rightarrow v \text{ e descoperit pe arcul } (u,v)$
 - b) $d(z) < d(u) \rightarrow \text{dist}(s,z) \leq \text{dist}(s,u) = \delta(s,u) \rightarrow \text{dist}(s,z) \leq k$
 $\text{dist}(s,v) = \text{dist}(s,z) + 1$ și $k + 1 = \delta(s,v) \leq \text{dist}(s,v) \rightarrow \text{dist}(s,z) \geq k$
 $\rightarrow \text{dist}(s,z) = k \rightarrow \text{dist}(s,v) = k + 1 = \delta(s,v) \rightarrow \text{drumul } s..z,v \text{ e optim}$
 $\rightarrow z \in V_k \rightarrow \pi(v) = z \in V_k \rightarrow P(k+1)$ este **adevărat**

Complexitate? Optimalitate? Completitudine?

BFS – Complexitate și Optimalitate

Complexitate:
 $O(n+m)$

n = număr noduri
 m = număr muchii

Optimalitate: DA

Parcure tot graful? NU

Parcurgere în adâncime (DFS)

- Nu mai avem nod de start, nodurile fiind parcurse în ordine.
- $d(u)$ = momentul descoperirii nodului (se trece prima oară prin u și e totodată și momentul începerii explorării zonei din graf ce poate fi atinsă din u).
- $f(u)$ = timpul de finalizare al nodului (momentul în care prelucrarea nodului u a luat sfârșit)
 - Tot subarborele de adâncime dominat de u a fost explorat.
 - Alternativ: tot subgraful accesibil din u a fost descoperit și finalizat deja.

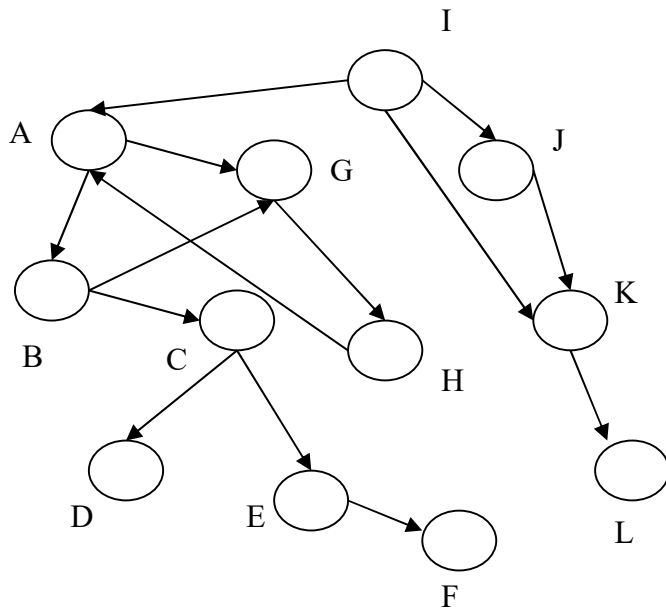
DFS – Structura de date

- Folosește o **stiva (LIFO)** pentru a reține nodurile ce trebuie prelucrate
 - În implementările uzuale, stiva este rareori folosită explicit;
 - Se apelează la recursivitate pentru a simula stiva.
- Folosește o **variabilă globală timp** pe baza căreia **se calculează timpii de descoperire și de finalizare** ai fiecărui nod.
- Pentru fiecare nod se rețin:
 - **Părintele** – $\pi(u)$ ($p(u)$);
 - **Timpul de descoperire** – $d(u)$;
 - **Timpul de finalizare** – $f(u)$;
 - **Culoarea nodului.**

DFS – Algoritm

- DFS(G)
 - $V = \text{noduri}(G)$
 - **Pentru fiecare** nod u ($u \in V$)
 - $c(u) = \text{alb}; p(u) = \text{null};$ // inițializare structură date
 - $\text{timp} = 0;$ // reține distanța de la rădăcina arborelui DFS până la nodul curent
 - **Pentru fiecare** nod u ($u \in V$)
 - Dacă $c(u)$ este alb
 - **Atunci** $\text{explorare}(u);$ // explorez nodul
- $\text{explorare}(u)$
 - $d(u) = ++ \text{timp};$ // timpul de descoperire al nodului u
 - $c(u) = \text{gri};$ // nod în curs de explorare
 - **Pentru fiecare** nod v ($v \in \text{succs}(u)$) // încerc să prelucrez vecinii
 - Dacă $c(v)$ este alb
 - **Atunci** $\{p(v) = u; \text{explorare}(v);\}$ // dacă nu au fost prelucrați deja
 - $c(u) = \text{negru};$ // am terminat de explorat nodul u
 - $f(u) = ++ \text{timp};$ // timpul de finalizare al nodului u

DFS – Exemplu

• DFS(G)

- $V = \text{noduri}(G)$
- **Pentru fiecare** nod u ($u \in V$)
 - $c(u) = \text{alb}$; $p(u) = \text{null}$; // inițializare structură date
- $\text{timp} = 0$; // reține distanța de la rădăcina arborelui
// DFS până la nodul curent

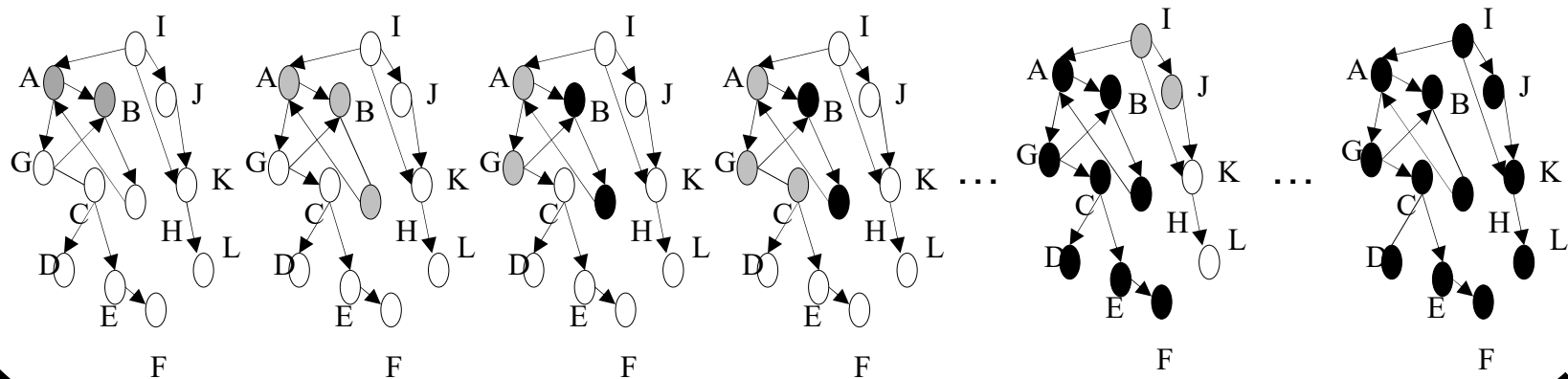
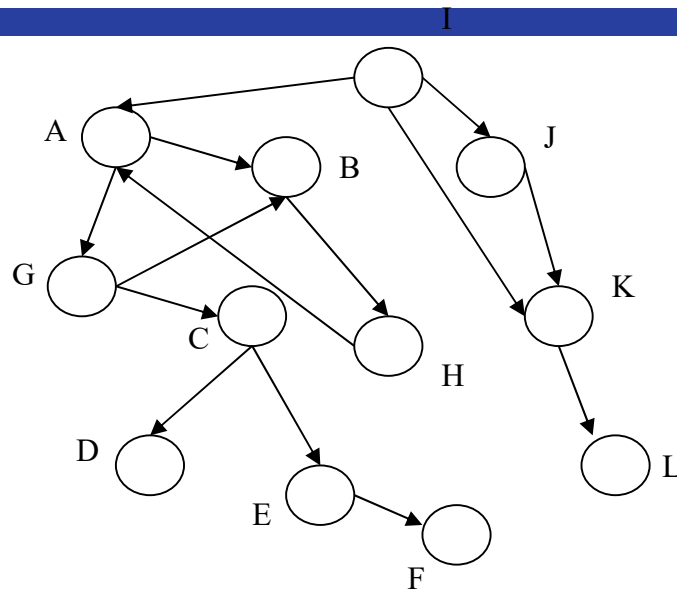
• **Pentru fiecare** nod u ($u \in V$)

- **Dacă** $c(u)$ este alb
 - **Atunci** $\text{explorare}(u)$; // explorez nodul

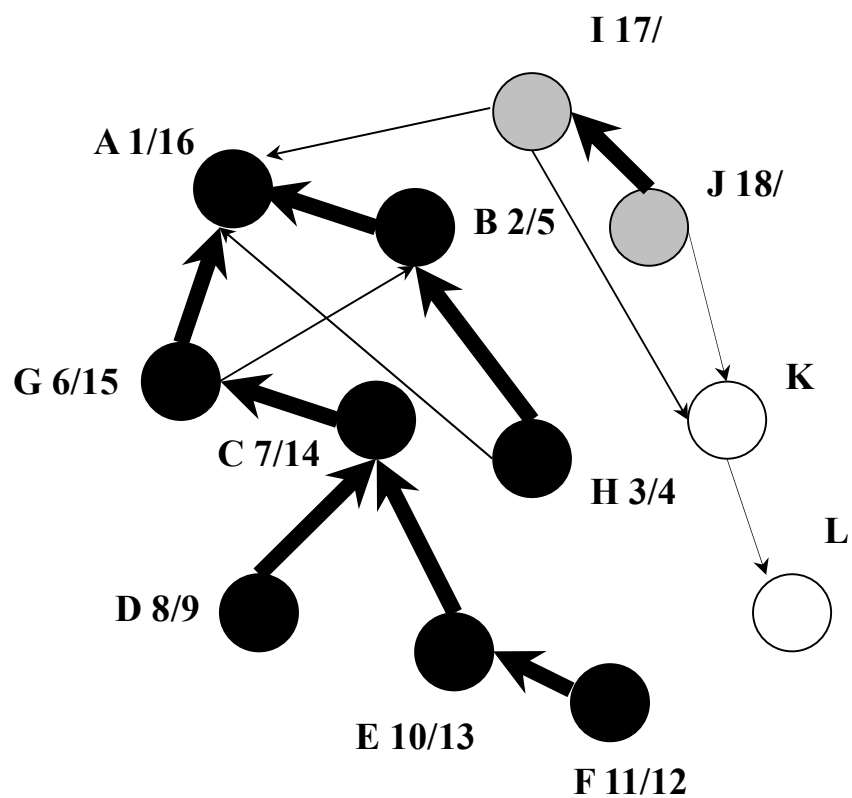
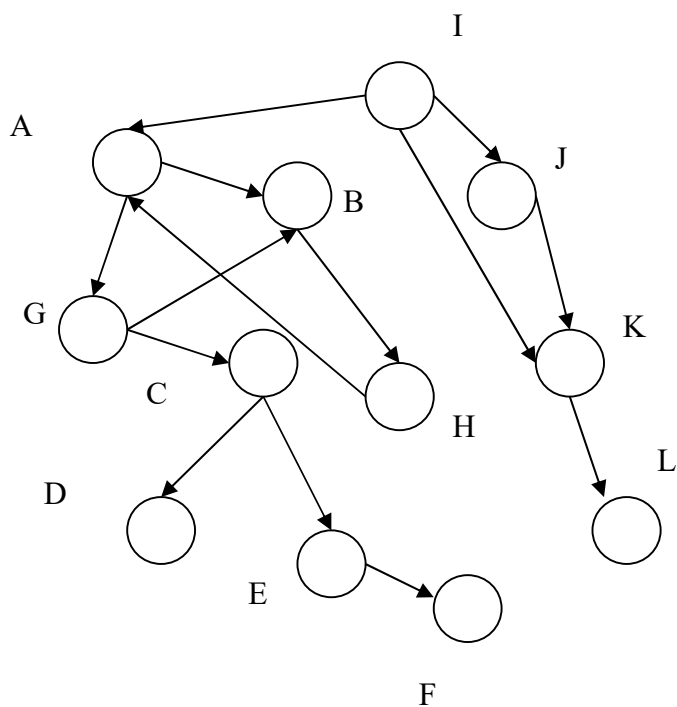
• $\text{explorare}(u)$

- $d(u) = ++ \text{timp}$; // timpul de descoperire al nodului u
- $c(u) = \text{gri}$; // nod in curs de explorare
- **Pentru fiecare** nod v ($v \in \text{succs}(u)$) // încerc să
// prelucrez vecinii
 - **Dacă** $c(v)$ este alb
 - **Atunci** $\{p(v) = u; \text{explorare}(v);\}$ // dacă nu au
// fost prelucrați deja
- $c(u) = \text{negru}$; // am terminat de explorat nodul u
- $f(u) = ++ \text{timp}$; // timpul de finalizare al nodului u

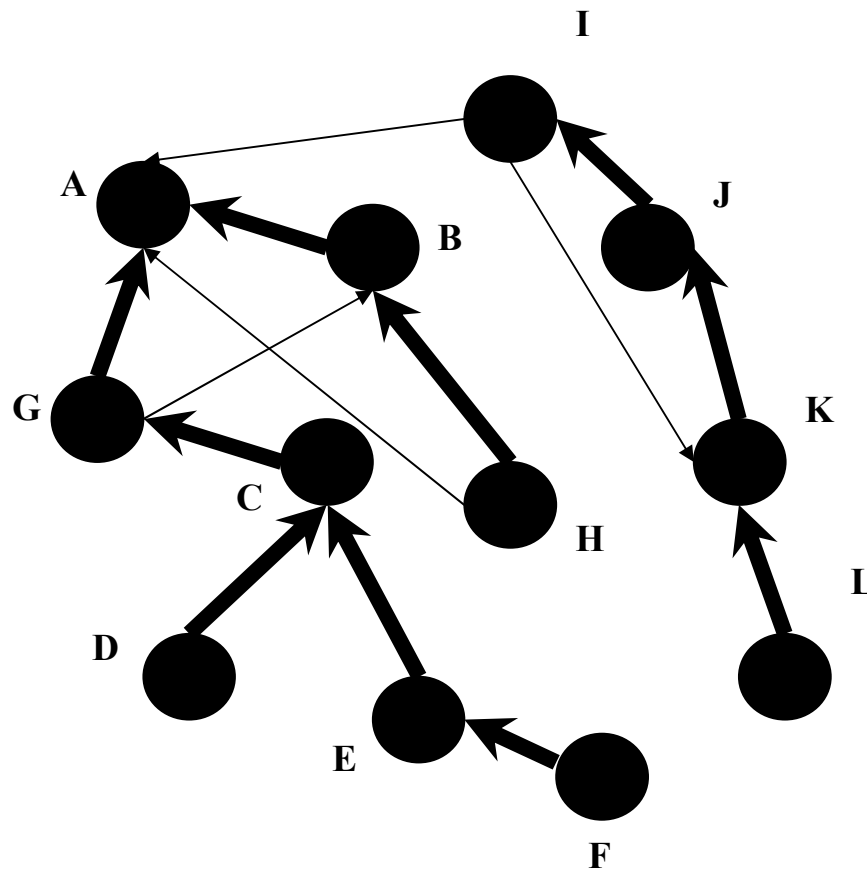
DFS – Evoluția explorării

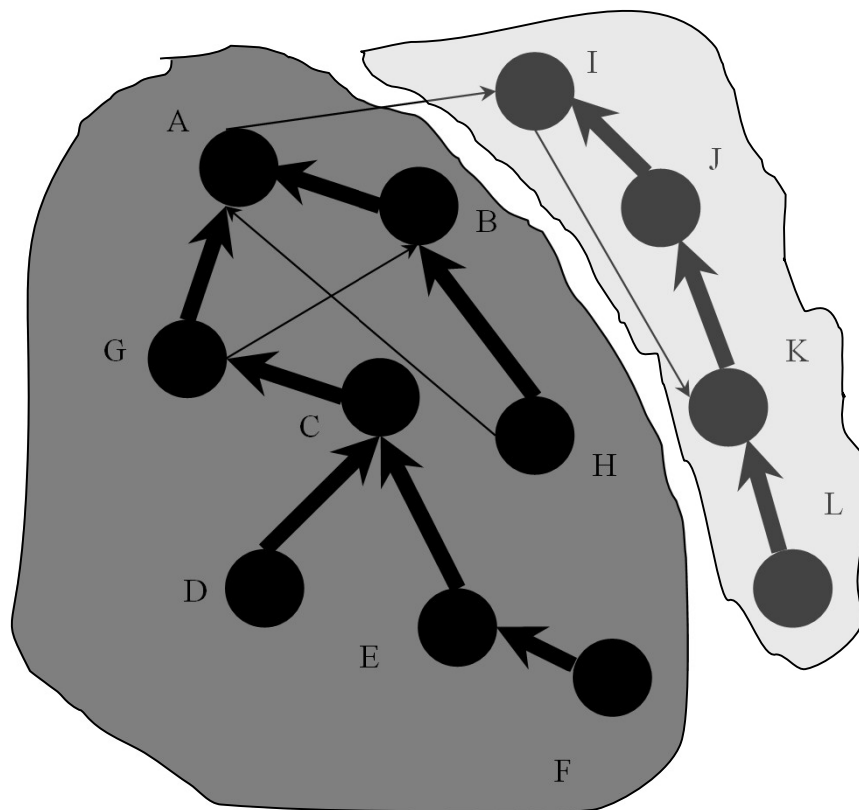
Calculul timpilor

Arborele de parcurgere în adâncime

DFS – Zone de explorare

DFS – Proprietăți (I)

- $l(u)$ = intervalul de prelucrare al nodului $(d(u), f(u))$.
- **Lema 5.5.** $G = (V, E)$; $u \in V$; **pentru fiecare v descoperit de DFS** pornind din u este construită o cale **$v, p(v), p(p(v)), \dots, u$** .
 - Fie calea $u = v_0 v_1 \dots v_n = v$. Dem prin inducție ca $\pi(v_i) = v_{i-1}$!
- **Teorema 5.2.** $G = (V, E)$; DFS(G) **sparge graful G într-o pădure de arbori** $\text{Arb}(G) = \{ \text{Arb}(u); p(u) = \text{null} \}$ unde $\text{Arb}(u) = (V(u), E(u))$;
 - $V(u) = \{ v \mid d(u) < d(v) < f(u) \} + \{u\}$;
 - $E(u) = \{ (v, z) \mid v, z \in V(u) \ \&\& \ p(z) = v \}$.
 - **Dem:** Conform algoritmului, se pot identifica noduri în ciclul principal sau din funcția de explorare. Dacă u e descoperit în ciclul principal, atunci \exists o cale către toți succesorii dată de părinți $\rightarrow V(u) = \{ v \mid d(u) < d(v) < f(u) \}$ iar arcele sunt chiar cele ce desemnează părinții

DFS – Proprietăți (II)

- Teorema 5.3. Dacă DFS(G) generează 1 singur arbore => G este conex. (Reciproca este adevărată?)
- Teorema 5.4. Teorema parantezelor:
 - $\forall u, v$ avem $I(u) \cap I(v) = \emptyset$ sau $I(u) \subset I(v)$ sau $I(v) \subset I(u)$.
 - Dem prin considerarea tuturor combinațiilor posibile!
 - a) $I(u) < I(v)$: $d(u) < f(u) < d(v) < f(v)$: $v \notin R(u) \rightarrow v$ rămâne alb pe durata prelucrării lui $u \rightarrow f(u) < d(v)$
 - b) $I(v) \subset I(u)$: $d(u) < d(v) < f(v) < f(u)$: $v \in R(u) \rightarrow v$ este descoperit din u și devine negru înaintea terminării prelucrării lui $u \rightarrow f(v) < f(u)$
 - c) $I(v) < I(u)$: $d(v) < f(v) < d(u) < f(u)$ Analog a)
 - d) $I(u) \subset I(v)$: $d(v) < f(u) < f(u) < f(v)$ Analog b)

DFS – Proprietăți (III)

● **Teorema 5.5.** $\forall u, v \in V$, atunci $v \in V(u) \Leftrightarrow I(v) \subset I(u)$.

● **Teorema 5.6. Teorema drumurilor albe:**

- $G = (V, E)$; $\text{Arb}(u)$; v este descendent al lui u în $\text{Arb}(u) \Leftrightarrow$ la momentul $d(u)$ există o cale numai cu noduri albe $u..v$.
- **Demonstrație prin inducție!**
- $v \in V(u) \rightarrow$ la momentul $d(u)$ există o cale numai cu noduri albe $u..v$
 - Dacă $v \in V(u) \rightarrow \exists$ o cale unică $v .. \alpha .. u$ de pointeri π . Fie un nod oarecare z din calea α . \rightarrow (**Teorema 5.5**) $d(u) < d(z) < f(z) < f(u) \rightarrow$ la $d(u)$, $c(z) = \text{alb}$ și cum z a fost ales la întâmplare \rightarrow toate nodurile de pe calea α sunt albe la $d(u)$.
- la momentul $d(u)$ există o cale numai cu noduri albe $u..v \rightarrow v \in V(u)$
 - Fie $u = v_0 v_1 \dots v_p = v$ o cale din G , a.î. La $d(u)$ avem $c(v_i) = \text{alb}$, $i = 0, p$. Dem prin inducție după i că v_i este descendent al lui u în $\text{Arb}(u)$.
 - Caz de bază: $d(u) < d(v_1) < f(u) \rightarrow$ (**Teorema 5.5**) v_1 descendent al lui u **Adevărat**
 - Pas inducție: v_i descendent al lui $u \rightarrow v_{i+1}$ descendent al lui u
 - v_i descendent al lui $u \rightarrow d(u) < d(v_i) < f(v_i) < f(u)$. Cum v_{i+1} este alb la $d(u)$ și este succesorul lui $v_i \rightarrow v_{i+1}$ este descoperit după $d(u)$, dar înainte de $f(v_i)$. $\rightarrow d(u) < d(v_{i+1}) < f(v_i) < f(u) \rightarrow v_{i+1}$ descendent al lui u

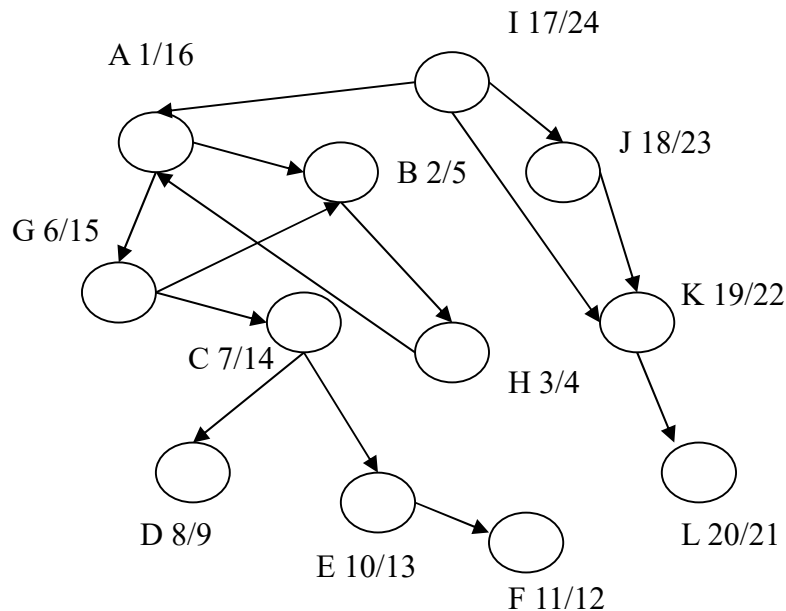
Clasificări ale arcelor grafului (I)

- Arc direct (de arbore)
 - Ce fel de noduri?
- Arc invers (de ciclu)
 - Ce fel de noduri?
- Arc înainte
 - Ce fel de noduri?
- Arc transversal
 - Ce fel de noduri?

Clasificări ale arcelor grafului (II)

- **Arc direct (de arbore)**
 - între nod gri și nod alb;
- **Arc invers (de ciclu)**
 - între nod gri și nod gri;
- **Arc înainte**
 - nod gri și nod negru și $d(u) < d(v)$;
- **Arc transversal**
 - nod gri și nod negru și $d(u) > d(v)$.

Clasificări ale arcelor grafului (III)

Arc direct (de arbore)

între nod gri și nod alb;

Arc invers (de ciclu)

între nod gri și nod gri;

Arc înainte

nod gri și nod negru și $d(u) < d(v)$;

Arc transversal

nod gri și nod negru și $d(u) > d(v)$.

Arc direct (de arbore):

AB, BH, AG, GC, CD, CE, EF, IJ, JK, KL

Arc invers (de ciclu):

HA

Arc înainte:

IK

Arc transversal:

GB, IA

DFS – Proprietăți (IV)

- Teorema 5.7. Într-un graf neorientat, DFS poate descoperi doar muchii directe și inverse.
 - Dem prin considerarea cazurilor posibile!
 - Fie muchia $(u,v) \in E$ și pp. $d(u) < d(v)$. Muchia poate fi străbătută din u sau din v :
 - Caz (u,v) : $c(u) = \text{gri}$, $c(v) = \text{alb}$ \rightarrow muchie directă
 - Caz (v,u) : la momentul $d(u) \exists$ o cale cu noduri albe $u..v \rightarrow$ (Teorema drumurilor albe) v este descendent al lui u în $\text{Arb}(u) \rightarrow$ (Teorema 5.5) $d(u) < d(v) < f(v) < f(u) \rightarrow$ în intervalul $(d(v), f(v))$ când se investighează (v,u) $c(u) = c(v) = \text{gri} \rightarrow$ muchie inversă

DFS – Proprietăți (V)

- **Teorema 5.8.** $G = \text{graf orientat}$; G **ciclic** \Leftrightarrow în timpul execuției DFS **găsim arce inverse**.
 - Dem prin exploatarea proprietăților de ciclu și de arc invers!
 - G ciclic \rightarrow DFS descoperă arce inverse
 - Fie un ciclu și u primul nod din ciclu descoperit de DFS. Atunci $\exists u..v$ și (v,u) arcul care închide ciclul. $d(u) < d(v)$ (*ipoteză*) iar $u..v$ conține doar noduri albe \rightarrow (**Teorema drumurilor albe** & **Teorema 5.5**) $d(u) < d(v) < f(v) < f(u) \rightarrow$ în intervalul $(d(v), f(v))$ când se explorează (v,u) $c(u) = c(v) = \text{gri} \rightarrow$ arc invers
 - DFS descoperă arce inverse $\rightarrow G$ ciclic
 - Fie (v,u) arc invers $\rightarrow d(u) < d(v) < f(v) < f(u) \rightarrow$ (**Teorema 5.5**) $\rightarrow v$ este descendent al lui u în $\text{Arb}(u) \rightarrow \exists$ calea $u..v$ care închide ciclul

DFS – Complexitate și Optimalitate

Complexitate:
 $O(n+m)$

n = număr noduri
 m = număr muchii

Optimalitate: NU

Parcurge tot graful? DA

ÎNTREBĂRI?